

GESCHILLENCOMISSIE KYNOLOGIE

Uitspraak als bedoeld in artikel VII.16, tweede lid, van het Kynologische Reglement (KR)

Zaaknummer: GC 2026-03

XXX [naam eiseres], eiseres,

en

Raad van Beheer, verweerder, gemachtigde mr. D. Dokkum

Procesverloop

Verweerder heeft per e-mail van 5 januari 2026 aan eiseres meegedeeld dat hij geen stambomen verstrekt voor de nakomelingen uit het nest (XXX [nestcode 1]) van haar teef (hierna: het primaire besluit).

Eiseres heeft per brief hiertegen bezwaar gemaakt op 6 januari 2026.

Bij besluit van 18 februari 2026 (hierna: het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van eiseres ongegrond verklaard en het primaire besluit gehandhaafd.

Hiertegen heeft eiseres een beroepschrift gericht, wat zij op 26 maart 2026 per aangetekende brief gericht aan de Geschillencommissie voor de Kynologie (hierna: de Commissie) heeft gestuurd en is ontvangen op 8 april 2026. Verweerder heeft zijn reactie op het beroepschrift op 26 juni 2026 ingediend.

Op 8 juli 2026 heeft de zitting plaatsgevonden. Hierbij waren aanwezig XXX [naam eiseres] en XXX [naam gemachtigde] en namens verweerder mevrouw mr. D.F. Dokkum (gemachtigde).

Feiten

2.1 De teef van eiseres, een XXX [ras], is op 6 september 2025 gedekt. Eiseres heeft een geboorteaangifte gedaan van de pup die is geboren op 10 november 2025 (nest XXX [nestcode 2]), waarbij zij heeft verzocht om afgifte van een stamboom voor de enige pup van dit nest.

2.2 In het primaire besluit is vermeld dat verweerder geen stambomen verstrekt voor de nakomeling uit dit nest, omdat bij de reu tenminste een van de aandoeeningen is geregistreerd waarvoor geldt dat vanaf 1 januari 2026 door verweerder geen stambomen meer worden afgegeven. Verweerder geeft hiermee uitvoering aan het besluit van de Algemene Vergadering (AV) van de leden van verweerder van 6 december 2025 (initiatiefvoorstel). Dit houdt in dat de datum van stamboomafgifte en niet de dekdatum of geboortedatum leidend is voor het afgeven van stambomen door verweerder. Dit AV-besluit volgt op de verklaring die fokkers sinds 1 januari 2025 moeten afgeven, inhoudende dat zij voldoen aan de Nederlandse wet- en regelgeving.

2.3 Eiseres ontving op 8 september 2025 de uitslag van het screeningsonderzoek Heupdysplasie van haar teef, te weten HD-D. Eiseres was voornemens een herbeoordeling te vragen in het kader van bezwaar, maar door een misverstand aan de kant van eiseres is er geen formeel bezwaar ingediend. De uitslag, HD-D staat daardoor vast.

2.4 Eiseres is lid van de rasvereniging (XXX [rasvereniging]).

Gronden van beroep en verweer

3.1 Eiseres voert in beroep, voor zover relevant, het volgende aan :

3.1.1 Verweerder past beleid toe dat pas na de geboorte van het nest is vastgesteld, zonder dat is voorzien in een overgangsregeling. De dekking, dracht en geboorte van de pup hebben plaatsgevonden vóór de Algemene Vergadering van 6 december 2025 toen er geen beleid van kracht was dat het niet voldoen aan bepaalde screeningsuitslagen automatisch leidt tot het weigeren stambomen af te geven. Nieuw beleid wordt aldus met terugwerkende kracht toegepast. Dit is in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. Nieuwe regelgeving mag alleen worden toegepast op toekomstige situaties, tenzij expliciet anders is bepaald en van dat laatste is geen sprake. Daarnaast hebben fokkers geen invloed op de administratieve verwerking en afgifte van stambomen door verweerder, terwijl die datumleidend is voor de afgifte (of weigering) van stambomen, op grond van het besluit waarbij het initiatiefvoorstel is aangenomen.

3.1.2 De weigering van de afgifte van een stamboom voor de pup is een disproportionele maatregel vanwege de hiervoor geschetste omstandigheden en het feit dat dat de pup ook gechipt is en een afstammingsonderzoek heeft ondergaan. Het doel van de regelgeving –de verbetering van de gezondheid binnen het ras– wordt niet gediend door deze regelgeving toe te passen op reeds geboren pups.

3.1.3 Verweerder handelt daarnaast in strijd met haar eigen statutaire doelstelling, het zorgvuldig en consistent handelen en correct toepassen van regelgeving, want eerder heeft verweerder voor een combinatie met een reu met een uitslag HD-D wel stambomen afgegeven.

3.2 Verweerder voert allereerst aan dat eiseres niet-ontvankelijk is in haar beroep. Het bestreden besluit is genomen op 18 februari 2026 en het beroepschrift had uiterlijk op 1 april 2026 moeten zijn binnengekomen bij de Commissie. Uit de track & tracecode blijkt dat het beroepschrift pas op 8 april is binnengekomen en daarmee een week te laat. Er dient te worden uitgegaan van de datum van ontvangst. Verweerder verwijst daarbij naar een eerdere uitspraak van de Commissie (GC-21-02) in een volgens hem vergelijkbare zaak. Eiseres had ook de mogelijkheid om per e-mail haar beroepschrift in te dienen maar daarvan heeft zij geen gebruik gemaakt. Inhoudelijk volhardt verweerder in zijn reactie op het beroepschrift bij zijn beslissing op bezwaar. Het besluit is volgens hem rechtmatig en zorgvuldig genomen en hij licht dit als volgt toe:

3.2.1 Sinds 1 januari 2025 geldt dat fokkers bij de dekaangifte moeten verklaren dat de combinatie voldoet aan de wet- en regelgeving. Omdat verweerder hier niet actief op controleerde is door een van de bij verweerder aangesloten verenigingen een initiatiefvoorstel ingediend. Verweerder verwijst naar het *“initiatiefvoorstel ‘geen stambomen wegens fokken in strijd met de wet’ voor de Algemene Vergadering (...) van 6-12-2025”*. In dit voorstel staat -kort gezegd- dat verweerder per 1 januari 2026 voorafgaand aan de stamboomafgifte moet controleren of niet in strijd met de wet gefokt is. Indien er wel in strijd met de wet is gefokt, mag verweerder geen stambomen afgeven. Het uitgangspunt van het initiatiefvoorstel is de datum van afgifte van stambomen.

3.2.2 Op het moment dat het initiatiefvoorstel werd aangenomen, was nog niet vastgelegd welke screeningsuitslagen ertoe zouden leiden geen stambomen te verstrekken. Om uitvoering aan het initiatiefvoorstel te geven, heeft verweerder een aantal geprotocolleerde uitslagen van screeningsonderzoeken benoemd, waarvan zeker is dat de wet is overtreden als honden met deze uitslagen worden ingezet voor de fokkerij. Het gaat om de volgende screeningsuitslagen:

- Heupdysplasie HD-D en HD-E;
- Elleboogdysplasie EDII en EDIII;
- Patella luxatie graad 2 en hoger;

- ECVO-oogaandoeningen met het fokadvies “no breeding from the affected animal”;
- Cochleaire doofheid.

Op 30 december 2025 zijn fokkers per e-mailbericht geïnformeerd dat bij bovengenoemde uitslagen per 1 januari 2026 geen stambomen worden afgegeven.

3.2.3 Verweerder verwijst verder naar de beantwoording van Kamervragen door Staatssecretaris Rummenie (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) van 21 mei 2025, waaruit blijkt dat fokken met heupdysplasie in strijd is met artikel 3.4 Besluit houders van dieren

3.2.4 Verweerder verwijst ten slotte naar de uitspraken GC-2025-04 en GC-2025-05 van de Commissie, waarin is geoordeeld dat verweerder de wet moet volgen als het gaat om stamboomafgifte.

3.2.5 In dit geval is voor het nest een teef gebruikt met de aandoening Heupdysplasie D (HD-D), waarvan bekend is dat deze aandoening dermate ernstig is dat er niet gefokt moet worden met de hond. Om die reden heeft verweerder besloten geen stamboom af te geven voor de pup. Het standpunt van eiseres dat haar nest onder het oude regime is geboren en daarom wel een stamboom had moeten worden verleend is niet correct. Sinds 1 januari 2025 moeten alle fokkers bij de dekaangifte immers verklaren dat de gebruikte oudercombinatie voldoet aan de wet. Door een teef te gebruiken met HD-D had eiseres nooit “ja” mogen invullen bij de verklaring. Op grond van artikel 2.6 Wet Dieren geldt dat potentiële ouderdieren onderzocht moeten worden op mogelijke erfelijke aandoeningen. Voor de XXX {ras} is HD-onderzoek een logisch onderzoek, hetgeen ook blijkt uit het feit dat de XXX [rasvereniging], waarvan eiseres ook lid is, dit onderzoek verplicht stelt in haar Vereniging fokreglement (VFR). Dat eiseres nog geen uitslag had op het moment van dekking had voor haar een extra reden moeten zijn om bij de dekaangifte “nee” aan te vinken. Zij zou dan ook geen stamboom hebben gekregen voor het nest.

Beoordeling

Ontvankelijkheid

4.1 De Commissie oordeelt allereerst dat eiseres ontvankelijk is in haar beroep. Op grond van het Postbesluit 2009 zoals dat luidde ten tijde van de verzending door eiseres gold als standaarddienst dat een brief in minimaal 95% van de gevallen de post moest worden bezorgd op de dag, niet zijnde een zon-of maandag of officiële feestdag, volgend op de dag van aanbidding. Per 1 juli 2026 is dit gewijzigd naar een standaardtermijn van twee dagen.

Eiseres mocht er daarom vanuitgaan dat het op donderdag 26 maart 2026 (aangetekend) door haar verstuurde beroepschrift op vrijdag 27 maart 2026 bezorgd zou worden, en dus binnen de termijn. Zelfs als rekening wordt gehouden met enige vertraging, omdat in 5% van de gevallen de bezorgtermijn mag afwijken, hoefde eiseres in redelijkheid geen rekening te houden met een overschrijding met meer dan 7 dagen van die termijn. Dat het beroepschrift pas op 8 april 2026 is ontvangen terwijl dit op uiterlijk 1 april 2026 had moeten zijn ontvangen, acht de Commissie in dit geval dan ook verschoonbaar.

Inhoudelijk

4.2 De vraag die ter beoordeling voorligt, is of verweerder mocht besluiten geen stambomen af te geven aan het nest.

4.3 De Commissie merkt allereerst op dat de uitvoering door verweerder van het besluit van de AV om voor het afgeven van stambomen aan te sluiten bij de datum van stamboomafgifte geen gelukkige keuze is geweest. Dat heeft verweerder ook erkend en op 28 maart 2026 is er een nieuw

besluit aangenomen tijdens de Algemene Vergadering van de leden van verweerder. Op grond daarvan geldt per 1 juni 2026 als peildatum voor stamboomverlening (of weigering) alsnog de datum van dekking en niet de datum van stamboomafgifte. Dat besluit heeft echter geen terugwerkende kracht. Hierdoor vallen sommige fokkers tussen wal en schip. Zij zouden wel een stamboom hebben verkregen als op 1 januari 2026 als peilmoment de datum van dekking zou hebben gegolden.

4.4 Dat geldt echter niet voor eiseres. Ook op het moment van dekking voldeed eiseres naar het oordeel van de Commissie niet aan de wet. De Commissie licht dit als volgt toe.

4.5 De wetgever heeft beoogd de gezondheid en het welzijn van dieren te beschermen met de Wet dieren, welke wet nader is uitgewerkt in het Besluit houders van dieren. In artikel 3.4 Besluit houders van dieren is het belang van fokken met gezonde ouderdieren vastgelegd. Het eerste lid van dat artikel bepaalt: “Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld”. Het tweede lid luidt: “ In ieder geval wordt bij het fokken, bedoeld in het eerste lid, voor zover mogelijk voorkomen dat:

a) ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;
(...).”

Hieruit blijkt dat bij het fokken de gezondheid en het welzijn van zowel ouderdieren als pups voorop staat en dat voor zover mogelijk dient te worden voorkomen dat ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten kunnen worden doorgegeven aan nakomelingen. Verantwoord fokken door het voor zover mogelijk voorkomen van het doorgeven van ernstige erfelijke afwijkingen vereist dat voorafgaand aan de dekking de ouderdieren worden getest op erfelijke afwijkingen, en bij een ongunstige uitslag niet worden ingezet voor de fok.

4.6 Eiseres is en was ook ten tijde van de dekking lid van de XXX [rasvereniging], en daardoor gebonden aan het VFR van die vereniging. Eiseres mag daarom bekend worden verondersteld met de inhoud daarvan. Het VFR vermeld, voor zover hier relevant, onder “ Verplichte gezondheids- en screeningsonderzoeken” dat in het kader van de preventie van gezondheidsproblemen beide ouderdieren voorafgaand aan de dekking onderzocht dienen te zijn op Heupdysplasie (HD). Ook staat daarin dat het fokken met een XXX [ras] met HD- D niet is toegestaan.

Door niet voorafgaand aan de dekking hierop te testen bestaat dus een substantieel risico dat deze afwijking wordt doorgegeven aan nakomelingen, terwijl het mogelijk was dit te voorkomen door voorafgaand aan de dekking de ouderdieren te laten testen. Door niet voorafgaand aan de dekking te laten testen, heeft eiseres dus in strijd met (de ratio van) artikel 3.4 lid 2 Besluit houders van dieren gehandeld.

De datum van inwerkingtreding van het besluit waarbij het initiatiefvoorstel is aangenomen maakt dit niet anders.

Verweerder heeft terecht geen stamboom afgegeven. Het beroep is ongegrond.

Beslissing

De Geschillencommissie verklaart het beroep ongegrond.

Deze beslissing is gegeven op 1 september 2026 door mr. drs. M. van den Biesen (voorzitter), mr. S. van der Hell en mr. D.E.S. Tomeij.

w.g. de leden van de Geschillencommissie